Môn học: GIẢI TÍCH 1

Nội dung môn học:

CHƯƠNG 1: GIỚI HẠN DÃY SỐ (Chỉ học bài tập)

CHƯƠNG 2: GIỚI HẠN VÀ LIÊN TỤC

- 1. Hàm số Hàm hợp: Định nghĩa, các cách cho một hàm số, TXĐ TGT của hàm số.
- 2. Các loại hàm số đã học: Hàm số mũ, hàm lũy thừa, hàm logarit, hàm lượng giác.
- 3. Các loại hàm mới: Hàm hợp, hàm ngược, các hàm lượng giác ngược, các hàm hyperbol.
- 4. Giới hạn hàm số Hàm liên tục
- 5. Vô cùng lớn Vô cùng bé

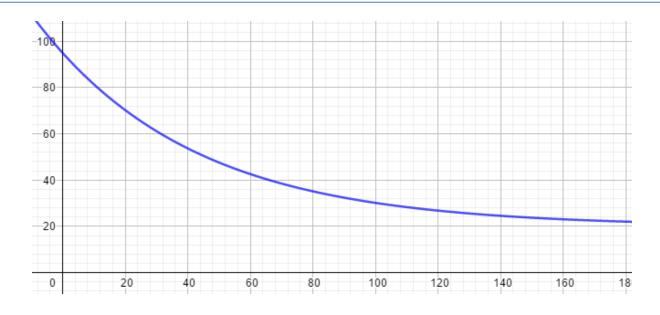
Khái niệm hàm số: Cho 2 tập hợp số thực X và Y. Hàm số f là 1 quy tắc cho tương ứng mỗi phần tử x thuộc tập hợp X với một và chỉ một phần tử y thuộc tập hợp Y. Kí hiệu y=f(x).

TXĐ - D: là tập hợp tất cả các giá trị có thể nhận được của biến x

TGT - G: là tập hợp tất cả các giá trị của hàm y khi x biến thiên trong D

Các cách để cho 1 hàm số: có 4 cách

- Bằng lời (mô tả bằng lời)
- Bằng số (bảng giá trị)
- Bằng đồ thị
- Bằng biểu thức đại số

Ví dụ: Hàm T(t) (°C) là nhiệt độ của 1 ly cà phê nóng 95°C để trong phòng nhiệt độ cố định là 20°C theo thời gian t (phút) có đồ thị được cho ở hình bên.

- 1. Mô tả bằng lời về sự biến đổi của nhiệt độ ly cà phê theo thời gian.
- Tìm TXĐ, TGT, T(30) và giải thích ý nghĩa của kết quả.
- Nhiệt độ ly cà phê hạ nhanh khi bắt đầu đưa vào phòng và chỉ nguội đến mức 20°C, tức là bằng nhiệt độ căn phòng.

2. TXD:
$$\mathbb{R}^+$$
, TGT: $[20,95]$, $T(30) \approx 60({}^{0}C)$

Sau 30 phút đưa vào phòng, nhiệt độ ly cà phê còn khoảng 60°C

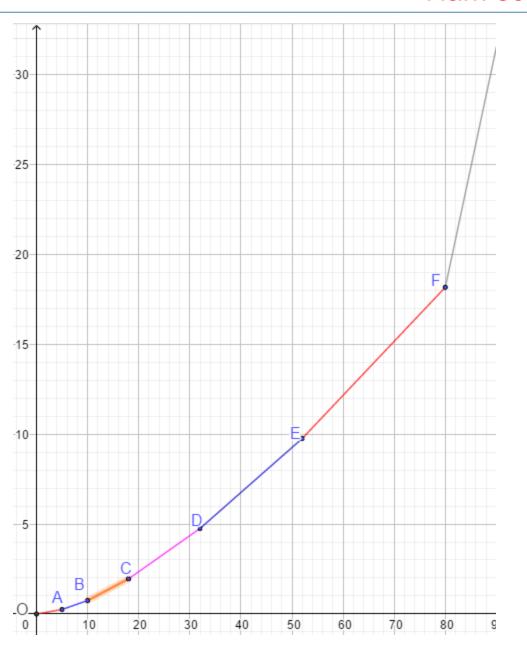
Ví dụ: Hàm T(x) (triệu đồng) là mức thuế thu nhập cá nhân được cho ở bảng dưới đây với x (triệu đồng) là thu nhập tính thuế

Trong đó: TNTT	Bậc	Phần thu nhập tính	Thuế suất	Công thức tính số thuế
x = Tổng thu	thuế	thuế/tháng	(%)	phải nộp
nhập – (Các	1	Đến 5	5	TNTT x 5%
khoản miễn	2	Trên 5 đến 10	10	TNTT x 10% - 250.000 đ
thuế + Các	3	Trên 10 đến 18	15	TNTT x 15% - 750.000 đ
khoản giảm trừ	4	Trên 18 đến 32	20	TNTT x 20% - 1.650.000 đ
+ Các khoản	5	Trên 32 đến 52	25	TNTT x 25% - 3.250.000 đ
không chịu	6	Trên 52 đến 80	30	TNTT x 30% - 5.850.000 đ
thuế)	7	Trên 80	35	TNTT x 35% - 9.850.000 đ

- Biếu diễn hàm T(x) dưới dạng 1 biểu thức đại số và vẽ đồ thị.
- 2. Tính T(21) và nêu ý nghĩa của T(21)

$$T(x) = \begin{cases} 5\% \times x, x \le 5 \\ 10\% \times x - 0.25, 5 < x \le 10 \\ 15\% \times x - 0.75, 10 < x \le 18 \end{cases}$$

$$T(x) = \begin{cases} 20\% \times x - 1.65, 18 < x \le 32 \\ 25\% \times x - 3.25, 32 < x \le 52 \\ 30\% \times x - 5.85, 52 < x \le 80 \\ 35\% \times x - 9.85, 80 < x \end{cases}$$

$$\begin{cases}
5\% \times x, x \le 5 \\
10\% \times x - 0.25, 5 < x \le 10 \\
15\% \times x - 0.75, 10 < x \le 18
\end{cases}$$

$$T(x) = \begin{cases}
20\% \times x - 1.65, 18 < x \le 32 \\
25\% \times x - 3.25, 32 < x \le 52 \\
30\% \times x - 5.85, 52 < x \le 80 \\
35\% \times x - 9.85, 80 < x
\end{cases}$$

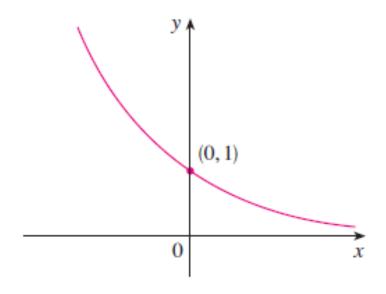
$$T(21) = 20\% \times 21 - 1.65 = 2.55$$

Một người có thu nhập tính thuế trung bình là 21 triệu đồng/1 tháng thì mỗi tháng người này phải nộp thuế TNCN là 2.55 triệu đồng

1. Hàm số mũ: y = a^x Điều kiện : a>0, a≠1

Nếu a=1 thì $a^x = 1, \forall x$, nên ta chỉ tính khi $a \neq 1$

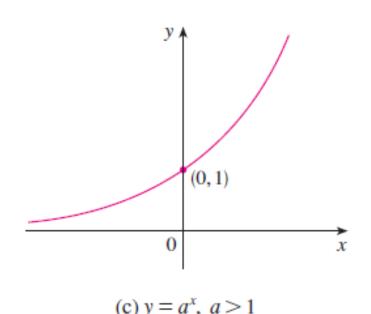
TXĐ:
$$(-\infty, +\infty)$$
, TGT: $(0, +\infty)$

(a)
$$y = a^x$$
, $0 < a < 1$

Hàm nghịch biến

$$\lim_{x \to +\infty} a^x = 0, \lim_{x \to -\infty} a^x = +\infty$$

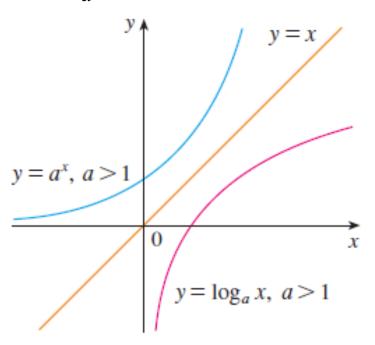

Hàm đồng biến

$$\lim_{x \to +\infty} a^x = +\infty, \lim_{x \to -\infty} a^x = 0$$

2. Hàm logarit: $y=log_a x$, a>0, $a\neq 1$ TXĐ : $(0,+\infty)$, TGT: $(-\infty,+\infty)$

$$y = \log_a x \leftrightarrow x = a^y$$

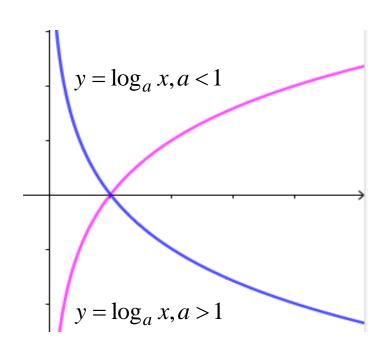

a>1: Hàm đồng biến

$$\lim_{x \to 0^{+}} \log_{a} x = -\infty$$

$$\lim_{x \to +\infty} \log_{a} x = +\infty$$

TXĐ:
$$(0,+\infty)$$
, TGT: $(-\infty,+\infty)$

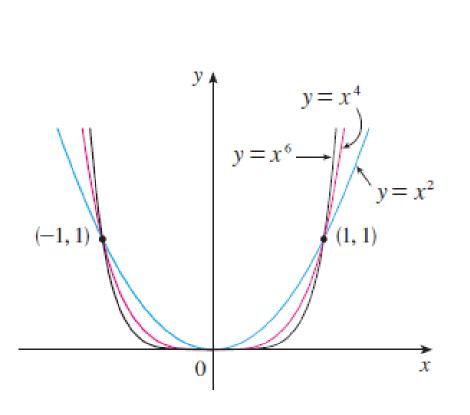
a<1: hàm nghịch biến

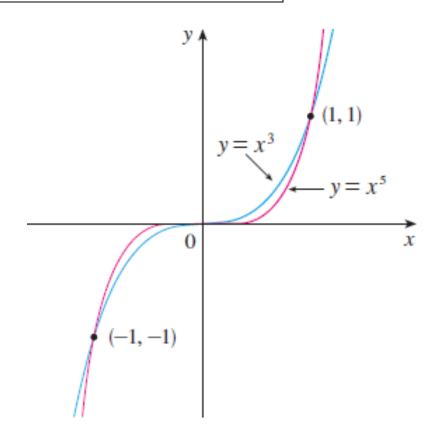
$$\lim_{x \to 0^{+}} \log_{a} x = +\infty$$

$$\lim_{x \to +\infty} \log_{a} x = -\infty$$

3. Hàm lũy thừa : y=xª

MXĐ, MGT: Tùy thuộc vào a

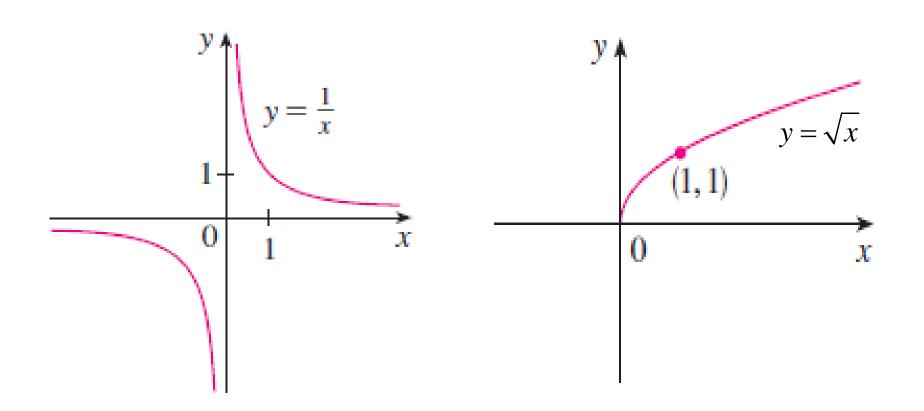

<u>a=2, 4, 6</u>: MXÐ: (- ∞,+∞), MGT: $[0,+\infty)$

<u>a=3, 5</u>: MXĐ: $(-\infty, +\infty)$, MGT: $(-\infty, +\infty)$

3. Hàm lũy thừa : y=xª

MXĐ, MGT: Tùy thuộc vào a

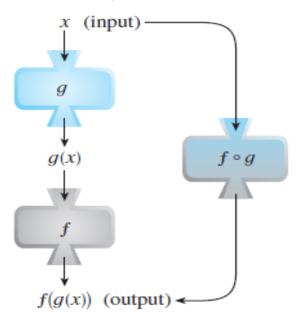

a = -1: MXĐ: R*=R\{0}, MGT: R*. Ta còn gọi đây là đường Hyperbol

a=1/2: Nửa đường parabol MXĐ [0,+∞), MGT [0,+∞)

Hàm số - Hàm hợp

<u>Hàm hợp</u>:

Cho 2 hàm $g: X \to Y, f: Y \to Z$

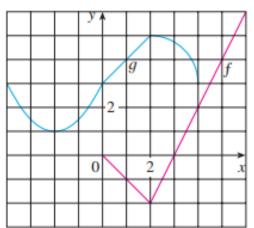
Ta gọi hàm hợp của 2 hàm trên là:

$$h = f \circ g$$

Được xác định như sau:

$$h: X \to Z, h(x) = f(g(x))$$

Ví dụ: Cho đồ thị 2 hàm f và g dưới đây. Tính các giá trị

$$a/(f \circ g)(0) = f(3) = 0$$

$$b/(g \circ f)(4) = g(2) = 5$$

$$c/(g \circ f)(6) = ?$$

$$d/(f \circ f)(3) = ?$$

Hàm số - Hàm hợp

Ví dụ: Một con tàu đang di chuyển với tốc độ 30km/h theo đường song với bờ biển (giả sử bờ biển thẳng). Tàu cách bờ 6km và đi qua 1 ngọn hải đăng sát biển lúc 12h.

- a. Gọi d (km) là quãng đường tàu đi được từ 12h, tìm khoảng cách giữa tàu và hải đăng như 1 hàm theo d (s=f(d))
- b. Biểu diễn d như 1 hàm theo thời gian t (giờ) tính từ 12h (d=g(t))
- c. Tìm hàm hợp $f\circ g$. Ý nghĩa của hàm này?
- d. Nếu hải đăng chiếu xa được 55km thì sau bao lâu tàu sẽ không còn nhìn thấy ánh đèn từ hải đăng

$$s = f(d) = \sqrt{36 + d^2}$$

$$d = g(t) = 30t$$

$$(f \circ g)(t) = f(30t) = \sqrt{36 + 900t^2}$$

